

“Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Referendum Aktı

1. 9-cu maddənin I hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“I. Azərbaycan Respublikası öz təhlükəsizliyini və müdafiəsinə təmin etmək məqsədi ilə Silahlı Qüvvələr yaradır. Silahlı Qüvvələr Azərbaycan Ordusundan və başqa silahlı birləşmələrdən ibarətdir.”

2. 24-cü maddədə:

2.1. I və II hissələr, müvafiq olaraq, II və III hissələr hesab edilsin və həmin maddəyə aşağıdakı məzmunda I hissə əlavə edilsin:

“I. İnsan ləyaqəti qorunur və ona hörmət edilir.”;

2.2. III hissəyə aşağıdakı məzmunda ikinci cümə əlavə edilsin:

“Hüquqlardan sui-istifadəyə yol verilmir.”;

3. 25-ci maddədə:

3.1. III hissənin birinci cümləsində “milliyetindən” sözü “etnik mənsubiyyətindən” sözləri ilə, ikinci cümləsində “milli” sözü “etnik” sözü ilə əvəz edilsin;

3.2. aşağıdakı məzmunda VI hissə əlavə edilsin:

“VI. Fiziki və əqli qüsurları olanlar, onların məhdud imkanlarına görə həyata keçirilməsi çətinləşən hüquq və vəzifelərdən başqa, bu Konstitusiyada təsbit olunmuş bütün hüquqlardan istifadə edir və vəzifeləri daşıyırlar.”.

4. 29-cu maddədə:

4.1. V hissə VII hissə hesab edilsin;

4.2. aşağıdakı məzmunda V və VI hissələr əlavə edilsin:

“V. Xüsusi mülkiyyət sosial öhdəliklərə səbəb olur.

VI. Sosial ədalət və torpaqlar- dan səmərəli istifadə məqsədi ilə torpaq üzərində mülkiyyət hüququ qanunla məhdudlaşdırıla bilər.”.

5. 32-ci maddəyə aşağıdakı məzmunda VI, VII və VIII hissələr əlavə edilsin:

“VI. Qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, üçüncü şəxslər haqqında məlumat almaq məqsədi ilə elektron formada və ya kağız üzərində aparılan informasiya ehtiyatlarına daxil olmaq qadağandır.

VII. Məlumatın aid olduğu şəxsin buna razılığını aşkar ifadə etdiyi hallar, ayrı-seçkiliyə yol verməmək şərtiə anonim xarakterli statistik məlumatların emali və qanunun yol verdiyi digər hal-lar istisna olmaqla, informasiya texnologiyalarından şəxsi həyata, o cümlədən əqidəyə, dini və etnik mənsubiyyətə dair məlu-matların açıqlanması üçün istifadə edilə bilməz.

VIII. Fərdi məlumatların dairəsi, habelə onların emali, top-lanması, ötürülməsi, istifadəsi və mühafizəsi şərtləri qanunla müəyyən edilir.”.

6. 36-ci maddədə:

6.1. II hissədən “və digər silahlı birləşmələrdə” sözləri çıxa-rılsın;

6.2. aşağıdakı məzmunda IV hissə əlavə edilsin:

“IV. Qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, lokaut qadağandır.”.

7. 47-ci maddənin III hissə-sində “sosial” sözündən sonra “və hər hansı digər meyara əsaslanan” sözləri əlavə edilsin.

8. 49-cu maddənin II hissəsində “etməkələ” sözündən sonra, “ictimai qaydanı və ya ictimai əxlaqi pozmamaq şərtiə,” sözləri əlavə edilsin.

9. 53-cü maddənin I hissəsində “heç bir halda” sözləri çıxarılsın və “vətəndaşlığınından” sözündən sonra “(onun qanunla müəyyən edilmiş itirilme halları istisna olmaqla)” sözləri əlavə edilsin.

10. 56-ci maddənin III hissəsində “seçkilərdə iştirak etmək” sözleri “seçilmək” sözü ilə əvəz edilsin.

11. 57-ci maddənin I hissəsində aşağıdakı məzmunda ikinci cümə əlavə edilsin:

“Hərbi qulluqçular bu hüquqdan yalnız fərdi qaydada istifadə edə bilərlər.”.

12. 58-ci maddənin IV hissəsinin birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisində və ya hər hansı hissəsində qanuni dövlət haki-miyətini zorla devirmək məqsədi, cinayət hesab edilən digər məqsədlər güdən və ya cinayət-kar üsullardan istifadə edən birliklər qadağandır.”.

13. 59-cu maddədə:

13.1. maddənin mətni I hissə hesab edilsin və həmin hissədən “qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada” sözləri çıxarılsın;

13.2. aşağıdakı məzmunda II hissə əlavə edilsin:

“II. Dövlət sahibkarlıq sahəsində yalnız dövlət maraqlarının, insan həyat və sağlamlığının müdafiəsi ilə bağlı tənzimlənməni həyata keçirir.”.

14. 60-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Maddə 60. Hüquq və azadlıqların inzibati və məhkəmə təminatı”

I. Hər kəsin hüquq və azadlıqlarının inzibati qaydada və məhkəmədə müdafiəsinə təminat verilir.

II. Hər kəsin hüququ var ki, onun işinə qərəzsiz yanaşınlar və həmin işin inzibati icraat və məhkəmə prosesində aqlabatan müddətdə baxılsın.

III. Hər kəsin inzibati icraat və məhkəmə prosesində dirlənilmək hüququ vardır.

IV. Hər kəs dövlət organlarının, siyasi partiyaların, hüquqi şəxslərin, bələdiyyələrin və vəzifeli şəxslərin hərəkətlərindən və hərəkətsizliyində inzibati qaydada və məhkəməyə şikayət edə bilər.”.

15. 68-ci maddədə:

15.1. maddənin adı aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Özbaşinalıqdan müdafiə və vicdanlı davranış hüququ”;

15.2. I və II hissələr, müvafiq olaraq, II və III hissələr hesab edilsin;

fiq olaraq, II və III hissələr hesab edilsin;

15.3. aşağıdakı məzmunda I və IV hissələr əlavə edilsin:

“I. Hər kəsin dövlət organlarının ona münasibətdə özbaşinalığı istisna edən vicdanlı davranışını hüququ vardır.”;

“IV. Dövlət, dövlət qulluqçuları ilə birlikdə, dövlət qulluqçularının qanuna zidd hərəkətləri və hərəkətsizliyi nəticəsində insan hüquq və azadlıqlarına dəymış ziyanə görə və onların təminatının pozulmasına görə məsuliyyət daşıyır.”;

16. 71-ci maddənin II hissəsində aşağıdakı məzmunda üçüncü cümə əlavə edilsin:

“Hüquq və azadlıqların məhdudlaşdırılması dövlət tərəfindən gözlənilən nəticəyə mütənasib olmalıdır.”.

17. 85-ci maddənin I hissəsində “yaşı 25-dən aşağı olmayan” sözleri “seçkilərdə iştirak etmək hüququna malik olan” sözləri ile əvəz edilsin;

18. 89-cu maddənin I hissəsinin birinci bəndinin 5-ci yarım-bəndinin sonunda nöqtə işarəsi ilə əvəz edilsin və həmin bəndə aşağıdakı məzmunda 6-ci və 7-ci yarım-bəndlər əlavə edilsin:

“(6) bu Konstitusiyanın 93-cü maddəsinin III hissəsinin tələbini pozduqda;

7) deputat üçün qanuna müəyyən edilmiş etik davranış qaydalarını kobud surətdə pozduqda.”.

19. Aşağıdakı məzmunda 98-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 98. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin buraxılması”

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin eyni çağırışı bir il ərzində iki dəfə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə etimadlılıq göstərdikdə və ya Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqdimatına əsasən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinin, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı İdarə Heyətinin kollegial fealiyyət üçün zəruri olan sayda onlara üzvlüyə namizədləri iki dəfə təqdim edildikdən sonra, qanunla müəyyən edilmiş müddətdə təyin etməkdə, habelə bu Konstitusiyanın 94-cü və 95-ci maddələrində, 96-ci maddəsinin II, III, IV və V hissələrində, 97-ci maddəsinde göstərilən vəzifelerini aradan qaldırıla bilməyən səbəblər üzündən icra etməkdə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Sədrini icra edir. Həmin səbəblərə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədrinin icra etməsi mümkün olmadıqda, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədrini icra edir. Həmin səbəblərə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədrinin icra etməsi mümkün olmadıqda, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərinin başqa vəzifəli şəxs tərəfindən icrası haqqında qərar qəbul edir.”.

23. 105-ci maddədə:

23.1. I hissənin birinci cümləsində “üç ay ərzində” sözleri “60 gün müddətində” sözləri ilə, ikinci cümləsində “Baş naziri” sözləri “Birinci vitse-prezidenti” sözləri ile əvəz edilsin;

23.2. II hissədə “Baş naziri” sözləri “Birinci vitse-prezidenti” sözləri ilə, “səlahiyyətlərinin Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədrini” sözləri “müəyyən etdiyi ardıcılıqla Azərbaycan Respublikasının vitse-prezidenti Birinci vitse-prezident statusu almış olur və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini” sözləri ilə əvəz edilsin;

23.3. III hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“III. Bu maddənin II hissəsində göstərilən səbəblərə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin icra etməsi mümkün olmadıqda, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Baş naziri icra edir.”.

23.4. aşağıdakı məzmunda IV hissə əlavə edilsin:

“IV. Bu maddənin II hissəsində göstərilən səbəblərə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin icra etməsi mümkün olmadıqda, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədrini icra edir. Həmin səbəblərə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədrinin icra etməsi mümkün olmadıqda, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərinin başqa vəzifəli şəxs tərəfindən icrası haqqında qərar qəbul edir.”.

24. Aşağıdakı məzmunda 106-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 106. Dövlətlərarası və hökumətlərarası beynəlxalq müqavilələr bağlamaq hüququnun verilməsi”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti dövlətlərarası və hökumətlərarası beynəlxalq müqavilələr bağlamaq hüququnu vitse-prezidentə, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin üzvlərinə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müəyyən etdiyi digər şəxslərə verə bilər.”.

27. 121-ci maddənin mətni aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Azərbaycan Respublikasının Baş naziri, Baş nazirin müavini, nazir, digər mərkəzi icra həkimiyəti orqanı rəhbəri vəzifəsinə seçkilərdə iştirak etmek hüququna malik olan, ali təhsilli, başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyi olmayan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı təyin edilir.”.

28. 126-ci maddənin I hissəsində “Yaşı 30-dan aşağı olmayan, seçkilərdə” sözü ilə əvəz edilsin;

“Maddə 146. Bələdiyyərin məsuliyyəti”

Bələdiyyələr, bələdiyyə qulluqçuları ilə birlidə, bələdiyyə qulluqçularının qanuna zidd hərəkətləri və hərəkətsizliyi nəticəsində insan hüquq və azadlıqlarına dəymış ziyanə görə və onların təminatının pozulmasına görə məsuliyyət daşıyırlar.”.

Prezidenti növbədənənar Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərini elan edə bilər.”.

22. Aşağıdakı məzmunda 103-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 103. Azərbaycan Respublikasının vitse-prezidentləri”

I. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti və vitse-prezidentləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilir.

II. Azərbaycan Respublikasının vitse-prezidenti və seçkilərdə iştirak etmək hüququna malik olan, ali təhsilli, başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyi olmayan Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroruna